

Vägledning - potentialer till utsläppsminskningar och negativa utsläpp i Industriklivet

Innehåll

Inledning	1
Bakgrund	1
Så redovisas potentialen till utsläppsminskning och/eller negativa utsläpp från ditt projekt	2
GHG-protokollets Scope 1, 2 och 3	3
Direkt, sannolikt på sikt och visionärt på sikt	4
Frågor och svar	4
Hur samlas uppgifter om utsläppsminskningspotentialer in?	4
Hur bedöms potentialerna?	5
Hur följs potentialerna upp?	5
Hur används potentialerna?	6

Inledning

Syftet med dokumentet är att vägleda sökande och stödmottagare inom Industriklivet om hur potentialer till utsläppsminskningar och negativa utsläpp ska redovisas vid ansökningar och pågående projekt. Dokumentet innehåller också information om hur uppgifterna används av Energimyndigheten.

Bakgrund

Enligt 6 § Industriklivets förordning (2017:1319) ska en ansökan om stöd innehålla en uppskattning av *minskade*¹ eller *negativa växthusgasutsläpp*² till följd av åtgärden eller en beskrivning av på vilket sätt åtgärden på ett väsentligt sätt bidrar till att nå miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan och dess etappmål. I samtliga ansökningar behövs därför en uppskattning av utsläppsminskningar som resultat eller effekt av projektet (här benämnt som potential till utsläppsminskning).

För projekttyperna *pilot- och demonstrationsprojekt, studie inför investering och investering* behöver kvantifierade potentialer anges. För tidiga forskningsprojekt ska kvantifierade potentialer anges om tillämpligt, och i annat fall anges en kvalitativ beskrivning av på vilket sätt åtgärden bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser eller till att uppnå negativa utsläpp.

¹ Avser minskade fossila utsläpp av växthusgaser enligt Industriklivets förordning 1 § första och tredje styckena.

² Avser negativa utsläpp av växthusgaser enligt Industriklivets förordning 1 § andra stycket.

Samtliga potentialer anges i enheten ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per år. För utsläppsminskningar och negativa utsläpp anges positiva siffror, för eventuella utsläppsökningar anges negativa siffror.

Industriklivets metod för utsläppsberäkningar utgår från GHG-protokollets (Green House Gas Protocol) uppdelning i Scope 1-3 som justerats för att passa förutsättningarna som råder för Industriklivet. Potentialer anges för tre tidsperioder som sammanfattas i en matris, där den vågräta avser tidsperioder och lodräta avser Scope. Se Figur 1. Se mer information under avsnitten *GHG-protokollets Scope 1, 2 och 3* och *Direkt, sannolikt på sikt och visionärt på sikt*.

	Direkt	Sannolikt på sikt	Visionärt på sikt
Förändringen av fossila utsläpp i kärnprocessen/Potential till negativa utsläpp (Scope 1) [ton CO ₂ e/år]			
Förändringen av fossila utsläpp (indirekta) från inköpt elektricitet, ånga, värme och kyla (Scope 2) [ton CO ₂ e/år]			
Förändringen av fossila utsläpp uppströms i värdekedjan (Scope 3) [ton CO ₂ e/år]			
Förändringen av fossila utsläpp nedströms i värdekedjan (Scope 3) [ton CO ₂ e/år]:			

Figur 1. Matris som illustrerar de kategorier som används vid insamling av potentialer till utsläppsminskningar och negativa utsläpp.

Så redovisas potentialen till utsläppsminskning och/eller negativa utsläpp från ditt projekt

- Beräkna nuvarande årliga utsläpp**
Beräkna nuvarande årliga utsläpp av växthusgaser från den verksamhet, system, process eller anläggning lösningen ska/förväntas tillämpas inom. Detta kan vara egen eller annans verksamhet.
- Beräkna framtida årliga utsläpp när lösningen har implementerats**
Beräkna utsläpp av växthusgaser som förväntas uppstå när lösningen är/förväntas vara implementerad i tillämplig verksamhet, system, process eller anläggning.
- Beräkna skillnaden mellan nuvarande och framtida årliga utsläpp**
Skillnaden mellan nuvarande årliga utsläpp och framtida årliga utsläpp är utsläppsminskningen per år. Redovisa utsläppsminskning per år i den obligatoriska bilagan uppdelat på *direkt, sannolikt på sikt* och *visionärt på sikt* samt uppdelat på Scope 1-3 (se avsnitt *GHG-protokollets Scope 1, 2 och 3* och *Direkt, sannolikt på sikt och visionärt på sikt*). Utgå från förändringen av utsläpp i egen/projektparternas verksamhet(er) vid val av Scope. För utsläppsminskningar anges positiva siffror, för eventuella utsläppsökningar anges negativa siffror. För negativa utsläpp anges den mängd biogen koldioxid som förväntas kunna fångas in/avskiljas och lagras under Potential till negativa utsläpp. Total potential till

utsläppsminskning och/eller negativa utsläpp fås genom summering av Scope 1-3 och summeras automatiskt i matrisen.

4. Ange årtal när utsläppsminskningen/negativa utsläppen förväntas uppstå

Ange årtal för när utsläppsminskningen och/eller negativa utsläpp förväntas uppstå baserat på kategoriseringen *direkt, sannolikt på sikt* och *visionärt på sikt*.

Ansökan ska, om tillämpligt, innehålla:

- Beräkning av potentialen till utsläppsminskning/negativa utsläpp.
- En redogörelse för antaganden och beräkningsmetodik, inklusive eventuella stödjande källor för till exempel använda utsläppsfaktorer.
- Ett resonemang om sannolikheten att utsläppsminskningarna uppnås vid angivna tidpunkter.
- Var utsläppsbesparingen sker (geografiskt) samt om det är en besparing av egna eller annans utsläpp.

GHG-protokollets Scope 1, 2 och 3

Scope 1 omfattar utsläpp som sker i den egna verksamheten (direkta), till exempel bränsleförbränning och processutsläpp från företagets anläggningar. Scope 2 omfattar utsläpp (indirekta) från inköpt elektricitet, ånga, värme och kyla. Scope 3 rör övriga indirekta utsläpp, från inköpta material och tjänster, transporter, produktanvändning, avfallshantering och så vidare, som organisationen inte äger eller kontrollerar.

Scope 3 har delats in i två kategorier; uppströms och nedströms i värdekedjan. Uppströmsutsläpp kan exempelvis omfatta utsläpp från inköp av råvaror, transporter till verksamheten och leverantörernas energianvändning, medan nedströmsutsläpp kan omfatta användningen av produkten, avfallshantering och distribution till kund. Scope 3 har enligt GHG-protokollet 15 underkategorier där endast ett fåtal är relevanta för Industriklivets verksamhet.

Utgå från förändringen av utsläpp i egen/projektparternas verksamhet(er) vid val av Scope. Det innebär att om projektet avser utveckling av en lösning som i sin tur kommer att leda till utsläppsminskningar i någon annan verksamhet ska dessa enligt Industriklivets metod anges under Scope 3, även om utsläppen som ska minskas är processrelaterade. Vid projekt som ska bidra till negativa utsläpp anges potentialen till negativa utsläpp under Potential till negativa utsläpp, oavsett om dessa kommer ske i egen eller annans verksamhet.

En del av projekten som söker stöd från Industriklivet avser nya verksamheter, som saknar befintliga utsläpp. Potentiella utsläppsminskningar uppstår i stället genom att dessa produkter tränger undan andra, mer utsläppsintensiva produkter på marknaden. Denna typ av utsläppsminskningar brukar klassas som "undvikna utsläpp" (eng: avoided emissions) och syftar på utsläpp som *inte sker* tack vare

en viss åtgärd, produkt eller tjänst, jämfört med ett referensscenario (traditionell produkt). Denna utsläppskategori ingår inte i GHG-protokollets Scope 1-3 men ska i ansökan till Industriklivet redovisas under Scope 3.

Direkt, sannolikt på sikt och visionärt på sikt

Potentialer för tre tidsperioder ska anges.

Direkt avser året som projektet avslutas och den utsläppsminskning som då beräknas uppnås. Här ska potentialen för investeringsprojekt anges. I vissa fall kan även potentialer anges för pilot- och demonstrationsprojekt om en utsläppsminskning uppstår i samband med driften av pilotanläggningen. För studier inför investering anges inget värde här.

Sannolikt på sikt avser året och den utsläppsminskning som med hög sannolikhet sker vid implementering eller kommersialisering av tekniken, motsvarande implementering i en första framtida anläggning. Här anges exempelvis för en studie inför investering den utsläppsminskning och det årtal en framtida anläggning eller lösning planeras att tas i drift. Om en implementering kommer att ske stegvis anges här det första och mest troliga steget/tillämpningen.

Under *visionärt på sikt* råder en friare tolkning. Här kan den fulla potentialen till utsläppsminskning anges, till exempel vid en bredare implementering av tekniken eller lösningen på marknaden.

Frågor och svar***Hur samlas uppgifter om utsläppsminskningspotentialer in?***

Industriklivet använder sig av en Excel-fil, *Industriklivets obligatoriska bilaga*, för att samla in uppgifter om utsläppsminskningspotentialer. Filen särskiljer potential till fossila utsläppsminskningar och potential till negativa utsläpp. Utsläppsminskningarna anges i den obligatoriska bilagan enligt Figur 2 och Figur 3 nedan.

	Direkt	Sannolikt på sikt	Visionärt på sikt
Förändringen av fossila utsläpp i <u>kärnprocessen</u> (scope 1) [ton CO2e/år]:			
Förändringen av fossila utsläpp (indirekta) från inköpt <u>elektricitet, ånga, värme och kyla</u> (scope 2) [ton CO2e/år]:			
Förändringen av fossila utsläpp <u>uppströms</u> i värdekedjan (scope 3) [ton CO2e/år]:			
Förändringen av fossila utsläpp <u>nedströms</u> i värdekedjan (scope 3) [ton CO2e/år]:			
Total potential till utsläppsminskning (summeras automatiskt):	0	0	0

Figur 2. Matris från Excelfil för att ange uppskattade fossila utsläppsminskningar.

	Direkt	Sannolikt på sikt	Visionärt på sikt
Potential till <u>negativa</u> utsläpp [ton CO2e/år]			
Förändringen av fossila utsläpp (indirekta) från inköpt <u>elektricitet, ånga, värme och kyla</u> (scope 2) [ton CO2e/år]:			
Förändringen av fossila utsläpp <u>uppströms</u> i värdekedjan (scope 3) [ton CO2e/år]:			
Förändringen av fossila utsläpp <u>nedströms</u> i värdekedjan (scope 3) [ton CO2e/år]:			
Total potential till negativa utsläpp (summeras automatiskt):	0	0	0

Figur 3. Matris från Excelfil för att ange uppskattade negativa utsläpp.

Dessutom ska årtalen definieras för tidsperioderna *direkt*, *sannolikt på sikt* och *visionärt på sikt* enligt Figur 4 nedan.

När i tid sker detta [ange årtal]?			
------------------------------------	--	--	--

Figur 4. Matris från Excelfil för att ange egendefinierade årtal för tre tidsperioder.

Hur bedöms potentialerna?

De uppskattade utsläppsminskningarna (potentialerna) som anges av den sökande eller av projektparten (uppgiftslämnaren) utgör ett underlag för Energimyndighetens bedömning av projektets potential till utsläppsminskning och/eller negativa utsläpp. Samtliga uppskattade utsläppsminskningar bedöms, både Scope 1-3 och tidsperioderna *direkt*, *sannolikt på sikt* och *visionärt på sikt*.

Hur följs potentialerna upp?

Energimyndigheten samlar in uppgifter om potentialer till utsläppsminskningar och negativa utsläpp vid ansökan och slutredovisning av ett projekt. Energimyndigheten kan också komma att begära en uppdaterad uppskattning av utsläppsminskningen vid andra tillfällen i samband med uppföljning av projekt, både under projektets löptid och efter att projektet avslutats.

Hur används potentialerna?

Energimyndigheten kan komma att använda och publicera potentialer till utsläppsminskningar och/eller negativa utsläpp i bland annat beslut om stöd, i redovisningar och rapporter som publiceras på webbplats eller redovisas till regeringen, på Industriklivets webbplats och i nyhetsartiklar eller pressmeddelanden. Energimyndigheten behandlar frågor om sekretess i enlighet med Offentlighets- och sekretesslag (2009:400). I *Industriklivets obligatoriska bilaga* finns en fråga avseende om, och i så fall på vilket sätt, uppgifterna ni lämnar in är känsliga.